

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Társánál.

FŐSZERKESZTŐ:
Dr. HOLLÓ ANDOR

Előfizetési ár:
Egész évre 12 korona. Félévre 6 korona. Negyed
évre 3 korona. Egyes szám ára 12 fillér.
Hirdetéseket a legutányosabb árban közölünk

A háboru után.

Aki győz, annak mindenesetre hosszú időn át készen kell állania arra, hogy diadalának minden gyümölcsseit minden esetleges további támadás ellen megvédelmezze. És mivelhogy ma már nem kétséges többé, hogy mi leszünk azok, akik ebből a háborúból győzelmesen fogunk kikerülni, tehát legkevésbé éppen Németország és a monarchia gondolhat egyelőre arra, hogy zavartalanul és nemtörődomséggel engedheti át magát majdan a nyugalomnak.

Bizony nem így lesz az, hanem úgy, hogy beláthatatlan ideig fegyveres hatalmunk teljes súlyával kell őrt állanunk az általunk diktálandó béke mellett. A mi érdekeinkkel ellenkezni fog a harcok felújítása, de féken kell tartanunk azokat, akik új mozgólódással netalán korrigálni akarják a balsikerüket. Ez pedig csak nagy és imponáló katonai erő kifejtésével lehetséges.

Amíg tehát a győzelmes országok népének nagyobb része a legbuzgóbb tevékenységgel kell, hogy hozzájáruljon a békes munka megszorodott és megnehezedett feladataihoz, — addig a másik részre a honvédelem kötelezettségének teljesítése most már tokozottabb mértékben vár, mint a hogy az béke idején eddigéle teljesítettük.

A háboru után is állandóan érvényesítenünk, értékesítenünk kell azokat a csodás eredményeket, melyekről a magyar nemzet most tett bizonyosságot. Igazi könnyelműség volna gyümölcsötlenül ismét veszni hagyni a presztizst, melyet e téren megszereztünk. A tartalékos, aki feltűnőbb jelét adta katonai képességének, maradjon meg katonai szolgálatban. Arra való gyermekünket pedig küldjük katonai pályára, — de ne csupán azokat, akikről úgy vélekedünk, hogy csak katonának valók, hanem fiaink javából válogassunk a hadsereg nevelő-intézei számára.

Mentől nagyobb és mentől értékesebb emberanyaggal gyarapíthatjuk véderőinket, annál hamarabb meg fog szünni az a panasz, hogy a magyarság nem érvényesül eléggé a hadseregben. Mert hogyan is érvényesüljön, ha jelesebb tehetségű magyar fiú csak kivételesen megy katonának. Meg kell tehát fontolni, hogy a katonai pálya jelentősége most nem hogy csökkenni, de tetemesen növekedni fog és aránylag rövid idő alatt kenyeret és szép jövőt biztosít fiainknak.

Menyasszonyi kelengye

bevásárlásnál ajánljuk

Szegő Sándor

áruházának nagy fehérnemű osztályát. Elsőrangú áruk, olcsó árak.

A batorhegyi „muszkabiro” a bitófán.

Egy sárosi áruló bűnhődése.

A múlt heten Felsővízközön a rögtönítelő honvéd hadbírósg kétel általi halálra ítélte Szalay Mihály batorhegyi lakost, aki a Sárosba betört orosz csapatot — önmagát a község bírájának téve meg — örömmel fogadta és községében s a szomszédos Kismedves községben elősegítette az oroszok fosztogatását.

A staturális ítéletet, miután megerősítést nyert, végrehajtották a bűnbeesett emberben, amiről a következő érdekes hivatalos dokumentum tanuskodik:

Ő Felsőge a király nevében! A m. kir. 20. honvéd-gyaloghadosztály-parancsnokság bírósága, mint rögtönítelő bíróság, Szalay Mihály (Blaho Szilvka) batorhegyi születésű és ill. lakos, 48 éves, gör. kath. vallású, nős, egy gyermek atyja, földmives ellen a kbtkv. 327. § aba ütköző, az állam hadiereje ellent bűntett miatt emelt vád fölött Felsővízközön 1915. évi január 11. és 12. én megtartott főtárgyaláson, vád és védelem meghallgatása után a következő ítéletet hozta:

A rögtönítelő bíróság Szalay Mihály (Blaho Szilvka) földmives vádlottat *bűnösnek mondta ki* a kbtkv. 327. §-ba ütköző az állam hadiereje ellen intézett büntetben, melyet elkövetett azáltal, hogy 1914. évi november végén az orosz ellenségnek Bátorhegy községbe történt előnyomulása alkalmával azzal egyetértésbe boesátkozott oly módon, hogy házat azoknak önként felajánlotta, majd a község; bírájának szerepét átvéve, illetve magát ilyennek kiadva, úgy saját községében, mint Kismedves községben, ahová az ellenséget a községéből kirendelt szekerekkel átozette, az ellenség részére parancsot a modorban takarmanyt követelt s ezáltal az ellenségnek előnyt szerzett, a saját hadierőnek pedig közvetve hátrányt okozott s ezért a kbp. 14. §-ához képest a kbp. 444. §-ának 2. bekezdése alapján *kotel általi halálbüntetésre ítélte.*

Indokok: stb.

Aláírások.

Az ítéletet megerősítem, végrehajtható!

Felsővízköz, 1915. január 12.

Aláírás.

Az ítélet Felsővízközön 1915. jan. 12. én végrehajtatott.

Aláírás.

HIREK.

A drágaság

ép úgy fáj mindnyájúnak, mint a háboru és igazságtalanul eviselhetetlen terheket rak az egész társadalom vállaira.

A magyar nemzet ne csak a vér, hanem az anyagi áldozatából is derekasán kivette részét. Katonáink a király hívó szavára örömmel szállottak hadba s az itthonmaradtak, millióosok vagy koldusok, tehetősök vagy szegények izzó lelkesedéssel áldoztak a jótékonyág oltárán.

Az áldozatkészességükről a nagyszerűen sikerült mozgalmak egész sora tanuskodik s nem hangzott el kerő szó, mely ne talált volna meghallgatásra.

Ma pedig — őszintén megvallva — elérteztünk arra a

pontra, hogy lassankint mindnyájunk számára kell gyűjtést rendezni. De nem jótésnykodás volt, ami elvitte volna garasainkat, nem. Nem a szívesen adott garasok roppantják meg a társadalom anyagi erőjét, hanem azok a súlyos koronák, melyeket az élelmiszeruzsora huz ki zsebeinkből.

A mesterszages megnövelt árak, a frázispuffogatások között megdrágított élelmiszerek nyomják legjobban mindnyájunk vállait és pusztítanak bennünket megokolatlan tatárjárásukkal.

Nem bűnös itt a termelő, nem a kiskereskedő. — Az egyik már kora tavasszal kényszerült eladni jószágát, a másik pedig maga is másod-, vagy harm dik kézből veszi áruját s a tisztességes, normális kamatnál többet nem keres rajta. Ha n n igen is bűnösök azok, akik uszoráskodó szándékkal magukhoz ragadnak minden készletet és kényük-kedvük szerint irányítják a gabonaárakat, akik ellen a későn jött árnegállapítás sem nyújt védelmet.

Sürgős orvoslásra van itt szükség, s ha már a magasra felvetett árakat nem lehet redukálni, legalább inség ne fenyegeessen benőnünket.

— Február 7. — katolikus imanap a békéért. Az Osservatore Romano jelentése szerint a pápa dekretummal elrendelte, hogy bizonyos napokon a békéért külföldön és célra szövegezett imákat mondjanak. Az imanap Európa valamennyi metropoliai templomában február hetedikén, a többi világrészben pedig március huszonhetedikén (passzió-vasárnap) lesz. A lap közlése a dekretum és az ima szövegét is.

— A korpa maximális ára. A hivatalos lap legutóbbi száma közli a korpáért követelhető legmagasabb ár megállapítása tárgyában kiadott miniszteri rendeletet. A legmagasabb ár buza- és rozskorpanál 13 kor., árpa-korpanál 15 kor., tengerikorpanál 9-50 kor. Az árakat métermászként zsák nélkül kell érteni. Az árnegállapítás már életbelépett és hatálya Horvát-Szlavonországra nem terjed ki.

POLENAI GYÓGYVIZ!

Természetes égvényes savanyúvíz-forrás. Különleges szer gyomor baj és közsvény ellen. Kitűnő ízű, igen üdítő ásványvíz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs

K A P H A T Ó M I N D E N Ű T T.

Lapunk mai száma 2 oldal.

A holnapi ünnep miatt holnap, február 2-án a „Zemplén”, holnapután, február 3-án pedig lapunk nem jelenik meg.

— **Halálozás.** Mint részvétel értesülünk, dr. Schönwald Károlyné, a tapolcai főrabbi felesége, Sátorajauhelyben sőgorának, Gerő Alfréd póstafőnöknek házában, életének 26. évében elhunyt. Temetése ma délután fél 4 órakor fog végbemenni.

— **A deákok és a színház.** Erről a tárgyról legutóbb közölt cikkünk hatásaként egy a gimnázium, mint a kereskedelmi iskola igazgatósága azonnal a legerélyesebb intézkedéseket vette foganatba, hogy a deákság tulságos és éppen most nagyon időszerűtlen színház-, sőt primadonna-kultuszának végét vessen. Megemlítjük itt, részben mert ezt illetékes helyről közölték velünk, részben mert erről magunknak is tudomásunk van, hogy a színházi hecceknek nem általában a deákság, hanem annak csak egy töredéke vett részt; nehányan a kereskedelmi iskolából s néhányan a gimnáziumból. Megemlítjük továbbá, hogy cikkünknek nem volt az a tendenciája, mintha általában perhorreskálnók, hogy a színházba, — módjával és tanulmányai pontos elvégzése mellett, — tanulók is meg ne jelenhetnek, csupán az ifjúság egy részének a mai időkhöz nem illő tulságos „belemeglekedése” szert szemet nemcsak nekünk, de az egész közönségnek, mely — megállapíthatjus, — sorainkat osztatlan helyeslással fogadta. Mint halljuk, a tantestületek nemcsak elítélték a deákokat színházjárásból, a deákzenekart a közreműködéstől, de azonfelel még szigorú vizsgálatot folytatnak abban az irányban is, hogy névszerint kik vettek részt a színházi tüntetésekben. Nem mintha beavatkozási jogot akarnának arrogálni olyasmibe, ami a tantestületek kizárólagos dolga s ami egyedül csak az ő felelősségükön múlik, hanem csak azon az alapon, hogy a lavina megindítóit mi voltunk, megemlítjük, hogy mi az ifjúság egy részének a heyes vágányról való kiskiklását abszolúte nem tartottuk oly nagy dolognak, ami szigorú megtorlást vonhatna magának. Bizonyosak vagyunk benne, hogy a hazafias újhelyi ifjúság minden túlzott szigorúság nélkül is az első intérsre be fogja látni, hogy manapság más irányban vannak fokozott kötelességei s többé erről a helyes utról nem fog letérni.

— **A sátorajauhelyi Izs. nép konyha javára folytatott adakoztatás:** A sátorajauhelyi Izs. stat. hitközség 40. Gr. Széchenyi Ernőné, Dr. Friedmann Beőné ebédmegváltó-címén 20. Poigár László, Dr. Holló Andor és Dr. Reichard Saamon 10. Dr. Nagy Arthur, Gárdos Mór, N. N. 5. Landsmann Adolfné 4. özv. Burger Mór, Weinstock Henrik Szerencs, Spitz Izsóné, 3—3. Teitelbaum Lipót, Gottliener Mór, Deutsch Arminne, Gottlieb Ernőné, Kesztelbaum Lajos, Ligeti Zsuzsika, Goldstein Samuelné, Kozma Armin utján,

N. N. Trattner Lipót, Werner Miksáné, Kleinmann Regina, Keller gyógyszerész, Lipschitz Adolfné, Artner József, Friedman Vilmosné, és Szepesi Simonné 2—2. Grünfeld Ignóné, és Józsefné 1.40. Palmher Jakab, Teitelbaum Dávid, Schwarz Lajos, Zsóka, Schwarz Abraham, Kellner Dávidné, Deutsch Simon, Kaszenmacher Benő, Bioier N. Brünner Adolfné, Kellner Zoltán, Friedmann Mór, Schweiger Dávid fia, özv. Bettelheim Mór, Bollmanné, Amsel N. Herskovits David, Rotter Markusz, Iokovics Jakab, Sole Adolf, Waldmann Pinkász, Löwinger Menyhért, Fejér Dezsőné, Grünvald Mór, 1—1 koronát. Kiseb adományokból befolyt 820 fill. A nemeslelkű adományokért háts köszönetet mond az egyesület elnöksége.

— **A Világháború Képes Krónikájának** most jelent meg a 17. füzet. A háború történetét egyedül ez a mű tárgyalja rendszeresen magyar nyelven s azért vált csakhamar az olvasók község minden rétegében egy formán népszerűvé. A vállalat kedveltségét nagy mértékben fokozzák azok az eredeti harctéri képek, melyek minden füzetben nagy számban jelennek meg s a tőkletes kiállítás, mélynyomású műmellékletek. A most megjelent füzet is gazdagon van illusztrálva s számos melléklete egy huszárjárónek egy galiciai folyón való átkelését ábrázolja. A háború történetének folytatásos előadása során a főbb fejezetek: A második csata Lemberg körül. A grodeki harcok. Egy tüzer-tiszt naplójából. Balszárnyaink visszavonulása. Japán cselzésűje. Csingtau ostroma. stb. Mai hadviselés című rovatban ezutal Franciaország hadseregének szakszerű ismertetése van. Végül Kobituek Kurt „A honvéd-huszár” című verse Jászay-Horváth Elmér művészi fordításában, tovább a háború humora egészét ki a füzet változatos tartalmát. Egy füzet ára 24 fillér, előfizetés negyedévre 3 korona. Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest, VIII., Udlió-ut 18.

Klein József

szobafestő tapétázó és mázó
Sauhely, Rákóczi-u. 63.

I-ső rendű modern kivitel,
legfinomabb bel- és külföldi anyagok.
Telephon 22. sz.

Ügyes fiatal leány

a helybeli Cognacgyárban palackok adjusztálására felvétetik.

Jelentkezni: **Schleicher Frigyes**, Rákóczi-u. 26. II. em. d. e. 9—10 óra között.

Tisztelettel értesítem a m. t. közönséget, hogy a

Klein Pál-féle üzletet

megvettem, azt azzal szemben levő Rákóczi u. 6. számú házába helyeztem át és saját nevem alatt tovább vezetem. Amidőn ezt a m. t. hölgy közönségnek tudomására hozom, biztosítom egyuttal arról, hogy igyekezni fogok mindenkor a legjobb gyártmányú árut a legnagyobb választékban raktáron tartani. Vevőimet előzékeny és pontos kiszolgálásról biztosítva vagyok kiváló tisztelettel:

Blumenfeld Jenő

Mai távirataink.

A miniszterelnökség sajtóosztályának hivatalos közlései.

SIKERES TÜZÉRHARCOK.

A Kárpátokban aránylag nyugalom van.

Budapest, jan. 31.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

A Dunajec és a Nida mentén tegnap a tüzéség mindkét oldalon élénk tevékenységet fejtett ki. Tüzérségünknek, amely az utóbbi időben már több ízben jó eredménnyel tüzelt, tegnap is sikere volt. Az ellenség néhány lövészárkot leghevesebb tüzelésünk közben kiürített.

Orosz-Lengyelországban arcvonal többi részén időnkinti ágyuharc folyt.

A Kárpátokban a nap nyugodtabban telt el. Az Erdős Kárpátokban néhány közvetlenül a szoros-magaslatoktól északra fekvő állásért még folyik a harc.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

A németek harca nyugaton és északon.

Berlin, jan. 31.

A nagy főhadiszállásról hivatalosan jelentik:

Arrástól északnyugatra a franciáktól egyes lövészárkokat elfoglaltunk. A kelet-porosországi határról nincs újság. Lengyelországban Borzímound, Lovictól keletre az oroszoknak egy ellenünk intézett támadását visszavertük.

A kárpáti harcok történetei.

Budapest, jan. 31.

A Budapesti Tudósító közli a hadsereg főparancsnokságtól vett következő értesítéseket:

Az erdős Kárpátokban a Lupkowi szorostól délkeletre fekvő hágók már ismétlen a leghevesebb harcoknak voltak színhelyei. Ezek az orosz-lengyelországi és nyugatgaliciái nagy hadműveletektől messze tavoloso pontok az ellenségre allandó nagy vonzerőt gyakoroltak, hogy birtokbavételükkel a Magyarországra való betörés különböző utjair nyilvántartsa, különösen az uszoki szoros, a vercei és a wiszkowi nyereg cseréltek az utóbbi időközben gyakran gazdát. Ezeknek az átjáróknak északi és déli mellékterepet a számos harc következtében lövészárkok szeltek át és akár északról, akár délről jövő támadásnak több egymás mögött fekvő jó pozíció elentállását kell leküzdenie.

Miután csapatainknak december végén sikerült négy napi hősi harc után az uszoki hágót az oroszok kezébe kiragadni, ott harcok csapatainknak január elsején a tulerőben levő ellenség elől a gerincmagasláról a legközelebbi magaslati vonalra kellett visszavonulnia. Ettől a naptól fogva a hágó birtokában maradt az ellenségnek, amelynek utóbb sikerült úgy az Ung völgyében, mint más átjáróknál is a dőlő fel vezető völgyekben mindinkább tért nyerni.

Ezen az arcvonalon csapataink még néhány nappal ezeltt Révhelytől, Vezérszállástól és Volctól délre, továbbá Ökörmezőnél, Németokránál és Kőrözmezőnél állottak. Az ellenségnek további előnyomulására irányuló ismételt kísérleteit újra meg újra visszautasítottuk. Erre következtek a hegymagaslatoznak elfoglalására irányuló támadásaink, amelyek mindenütt teljes sikerre vezettek. A terep- és időjárási viszonyok által rendkívül megnehezített több napi harcokban az ellenségnek egyik állását a másik után foglaltuk el. A harcba vetett orosz erőstések és számos az ellenség részéről megkísérelt ellentámadás ellenére naponta tért nyertünk és végül mindenütt elértük a hágók magaslatait.

Az ezekben a nehéz harcokban itt alkalmazott aránylag gyenge csapatok teljesítménye rendkívüli volt. A december második felében indított legutóbbi orosz ellenoffenzíva óta a keleti szárnyon és a közepén némileg visszaszorított kárpáti arcvonalunkat az összes átjárók birtokbavételével ismét helyreállítottuk.